

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6735–6806-18

meddelad i Stockholm den 13 december 2019

KLAGANDE

1. Telia Sverige AB, 556430-0142

Ombud: Advokat Joakim Lavér och jur.kand. Johan Holmquist
Hannes Snellman Advokatbyrå AB
Box 7801
103 96 Stockholm

2–72. Upphandlande myndigheter, se bilaga

Ombud för 2–72: Advokat Maria Lidbom och jur.kand. Alexander Rappe
Advokatfirman LA Partners AB
Box 487
201 24 Malmö

MOTPARTER

1. Telenor Sverige AB, 556421-0309

Ombud: Advokaterna Mikael Nelson och Johan Mellenius
Time Advokatbyrå KB
Box 590
114 11 Stockholm

2. Göingehem AB, 556166-9481
Box 18
289 06 Sibbhult

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 3 december 2018 i mål nr 3295–3366-18

SAKEN

Överprövning av avtals giltighet

Dok.Id 204957

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden vad avser de 56 avtal som förklarats ogiltiga och avslår Telenor Sverige AB:s ansökan om överprövning i den delen.

Kammarrättens avgörande i övrigt står fast.

BAKGRUND

Allmänt om överprövning av avtals giltighet

1. Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva giltigheten av ett avtal som har ingåtts mellan en upphandlande myndighet och en leverantör. Om avtalet har ingåtts genom en otillåten direktupphandling ska rätten besluta att avtalet är ogiltigt.
2. Direktupphandling får användas om upphandlingens värde inte överstiger ett i upphandlingslagstiftningen närmare angivet belopp, direktupphandlingsgränsen, eller om anskaffningen är absolut nödvändig och det föreligger synnerlig brådska att göra anskaffningen.
3. Även om det föreligger förutsättningar för att förklara ett avtal ogiltigt ska rätten besluta att avtalet får bestå, om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse. I en sådan situation ska Konkurrensverket ansöka om att den upphandlande myndigheten ska betala en upphandlingsskadeavgift.
4. Upphandlande myndigheter har möjlighet att samordna sina upphandlingar och genomföra dem gemensamt. Upphandlingarna räknas då inte som flera utan som en enda upphandling i lagstiftningens mening, om vissa förutsättningar är uppfyllda.

Avtalen i dessa mål

5. Kommunförbundet Skåne genomförde under 2016 tillsammans med flera andra upphandlande myndigheter en upphandling av ramavtal för fast och mobil telefoni. Befintligt ramavtal med Telenor Sverige AB skulle löpa ut den 15 oktober 2017. Telia Sverige AB tilldelades ramavtalet. Efter ansökan av Telenor överprövades upphandlingen först av Förvaltningsrätten i Malmö och därefter av Kammarrätten i Göteborg, som beslutade att upphandlingen skulle göras om. Den 16 april 2018 beslutade Högsta förvaltningsdomstolen att avvisa Telias överklagande av kammarrättens dom och att inte meddela prövnings-tillstånd för myndigheternas överklaganden. Kammarrättens dom stod därmed fast.
6. Medan ramavtalsupphandlingen var föremål för överprövning direktupphandlade flera av de upphandlande myndigheterna de aktuella telefonitjänsterna genom att ingå avtal med Telia om kommunikationstjänster och om ersättning för restvärde (Teliaavtalen). Vart och ett av avtalen undertecknades under perioden 12 oktober–27 november 2017 och kommunikationstjänstavtalen angavs gälla till dess ram-avtalsupphandlingen hade avslutats genom att avtal ingåtts med Telia eller, för det fall att avtal inte skulle komma att ingås med Telia, sex månader efter det att avtalen blivit uppsagda. Giltighetstiden för avtalen om ersättning för restvärde kopplades till kommunikationstjänstavtalens giltighetstid. Såvitt framkommit i målen gäller Teliaavtalen fortfarande.
7. Flera upphandlande myndigheter ingick också genom direktupphandling avtal med Telenor om fortsatt tillhandahållande av de aktuella telefonitjänsterna (Telenoravtalen). Dessa avtal gällde från och med den 16 oktober 2017 och längst till och med sex månader efter det att överprövningsprocessen var avslutad.
8. Telenor ansökte om överprövning av Teliaavtalens giltighet hos Förvaltnings-rätten i Malmö och yrkade att de skulle ogiltigförklaras. Överprövningen kom att avse de Teliaavtal som ingåtts av 72 upphandlande myndigheter, varav 56 även

DOM

Mål nr
6735–6806-18

hade ingått Telenoravtal. Såväl myndigheterna som Telia ansåg att Telenors ansökan om överprövning skulle avslås och att avtalen i vart fall skulle få bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse.

9. Enligt förvaltningsrätten hade myndigheterna inte förmått visa att avtalens värde understeg direktupphandlingsgränsen. Vidare ansåg förvaltningsrätten att det visserligen hade förelegat synnerlig brådska med anskaffningen men att anskaffningen inte hade varit absolut nödvändig eftersom Teliaavtalen innehöll avtalsvillkor som inte var absolut nödvändiga. Det förelåg därför i och för sig förutsättningar för att ogiltigförklara samtliga Teliaavtal. När det gällde de 16 myndigheter som inte ingått Telenoravtal beslutade förvaltningsrätten att Teliaavtalen fick bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Förvaltningsrätten tog i domslutet in en förklaring av denna innebörd. Övriga 56 myndigheters Teliaavtal förklarades vara ogiltiga.
10. Såväl Telia som de upphandlande myndigheterna överklagade till Kammarrätten i Göteborg och yrkade att Telenors ansökan om överprövning skulle avslås. Telia yrkade i andra hand att samtliga avtal skulle få bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse.
11. Kammarrätten avvisade Telias överklagande i den del som avsåg de Teliaavtal som fått bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Enligt kammarrätten hade de 16 myndigheter vars avtal fått bestå klagorätt eftersom förvaltningsrättens uttalande, att det förelåg förutsättningar för att ogiltigförklara avtalen, kunde få betydelse i en eventuell process om upphandlingsskadeavgift. Däremot kunde avgörandet i samma del inte anses ha gått Telia emot.
12. I sak ansåg kammarrätten att Teliaavtalen hade ingåtts i en samlad direktupphandling och att avtalens sammanlagda värde inte understeg direktupphandlingsgränsen. Kammarrätten instämde vidare i förvaltningsrättens bedömning att det fanns grund för att ogiltigförklara samtliga avtal och att det saknades anledning att låta avtalen för de 56 myndigheter som även ingått Telenoravtal bestå. Myndig-

heternas överklaganden avslogs därför liksom Telias i den del det inte hade avvisats.

YRKANDEN M.M.

13. *Telia* yrkar i första hand att Telenors ansökan om överprövning av de 56 avtal som ogiltigförklarats ska avslås och i andra hand att avtalen ska få bestå samt anför följande.
14. De upphandlande myndigheterna har haft rätt att ingå *Telia*avtalen eftersom det, på grund av synnerlig brådska som berott på omständigheter som inte kunnat tillskrivas eller förutses av myndigheterna, varit omöjligt att hålla de tidsfrister som gäller vid annonserat förfarande och anskaffningen har varit absolut nödvändig. En obruten leverans av telefonitjänster vid ett operatörsbyte till *Telia* förutsatte att myndigheterna ingick övergångsavtal med Telenor.
15. Kravet på absolut nödvändighet omfattar endast anskaffningen som sådan och inte avtalsvillkoren. Inte heller går avtalsvillkoren utöver vad som är absolut nödvändigt i detta fall, med beaktande av *Telias* implementeringskostnader samt tiderna för överprövning av ramavtalsupphandlingen, genomförande av en ny upphandling inklusive en eventuell överprövningsprocess och portering av abonnemang från *Telia* till en eventuell ny leverantör.
16. Om domstolen skulle finna att förutsättningar för ogiltighet föreligger, finns det sådana tvingande hänsyn till ett allmänintresse som innebär att domstolen trots detta ska besluta att avtalen får bestå. Om avtalen inte får bestå kan 56 myndigheter komma att stå utan samhällsnödvändiga telefonitjänster på grund av de tekniska förutsättningarna vid portering av abonnemang mellan olika leverantörer.
17. *De upphandlande myndigheterna utom Göingehem AB* yrkar att Telenors ansökan om överprövning ska avslås och anför följande.

18. Myndigheterna har haft rätt att ingå Teliaavtalen eftersom det har förelegat synnerlig brådska och anskaffningen varit absolut nödvändig. Det finns inget stöd i lagen, dess förarbeten eller det bakomliggande direktivet för att en domstol vid bedömningen av om anskaffningen är absolut nödvändig också ska pröva om de enskilda avtalsvillkoren är absolut nödvändiga.
19. Direktupphandling har varit tillåten eftersom det uppskattade värdet av varje myndighets avtal inte överskrider direktupphandlingsgränsen. Kammarrätten har utan motivering eller stöd i upphandlingsregelverket konstruerat ett nytt sätt att beräkna värdet av direktupphandlade avtal. Det förhållandet att kommunförbundet varit behjälpligt med administration ska inte leda till att värdena av de olika avtalen ska räknas samman.
20. *Telenor* anser att överklagandena av de upphandlande myndigheter vars avtal fått bestå ska avvisas och att överklagandena i övrigt ska avslås samt anför följande.
21. Värdet av upphandlingen ska beräknas genom att samtliga avtal läggs samman. Kommunförbundet har ansvarat för såväl den ramavtalsupphandling som kammarrätten beslutat ska göras om som den efterföljande upphandlingen samt instruerat myndigheterna att sluta både Telenoravtalen och Teliaavtalen. Det framgår av kommunförbundets avtalspaket att det samlade avtalsvärdet överstiger direktupphandlingsgränsen och att det därmed är fråga om en otillåten direktupphandling.
22. Efter det att Telenor undertecknat sina avtal kan det inte ha förelegat någon synnerlig brådska för myndigheterna att ingå även Teliaavtalen. Avtalen går dessutom utöver vad som varit absolut nödvändigt. Avtalen har ingåtts av rent ekonomiska skäl, och det finns inga tvingande hänsyn till ett allmänintresse som motiverar att de ogiltigförklarade avtalen ska få bestå. Det är visserligen fråga om viktiga telefonitjänster, men behovet av dem har kunnat tillgodoses genom Telenoravtalen.

23. *Göingehem AB* anser att Telias överklagande ska avslås.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågorna i målen

24. Målen gäller i första hand förutsättningarna för att i ett samordnat upphandlingsförfarande använda direktupphandling på grund av att upphandlingen har ett lågt värde eller att anskaffningen är absolut nödvändig och det föreligger synnerlig brådska, som beror på omständigheter som inte kan tillskrivas och inte har kunnat förutses av de upphandlande myndigheterna.
25. Beroende på hur den frågan besvaras uppkommer i andra hand frågan om det är motiverat av tvingande hänsyn till ett allmänintresse att ett avtal får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet är uppfyllda. I målen uppkommer slutligen även frågan om en upphandlande myndighet har rätt att överklaga rättens beslut att ett avtal får bestå.

Rättslig reglering m.m.

26. I målen är lagen (2016:1145) om offentlig upphandling tillämplig. Om upphandlingens värde beräknas understiga ett visst tröskelvärde är bestämmelserna i 19 kap. tillämpliga. Om värdet beräknas uppgå till minst tröskelvärdet är i stället de direktivstyrda reglerna i 1–18 kap. tillämpliga.

Direktupphandling – värdet överstiger inte direktupphandlingsgränsen

27. Av 19 kap. 4 § framgår att med direktupphandling avses en upphandling utan krav på anbud i viss form. Enligt 7 § tredje stycket får direktupphandling användas om upphandlingens värde uppgår till högst 28 procent av tröskelvärdet, direktupphandlingsgränsen.

28. Enligt 19 kap. 8 § ska en upphandlings värde uppskattas till det totala belopp som ska betalas i upphandlingen. En upphandling får inte delas upp i avsikt att kringgå lagens bestämmelser. Vid beräkningen ska options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Paragrafen har utformats med 5 kap. 3 § som förebild (se prop. 2015/16:195 s. 1141 f.). Sistnämnda lagrum avser upphandlingar på det direktivstyrda området.

Direktupphandling – absolut nödvändig anskaffning och synnerlig brådska

29. Av 19 kap. 7 § tredje stycket framgår att direktupphandling får användas trots att upphandlingens värde överstiger direktupphandlingsgränsen om det föreligger sådana förutsättningar som anges i 6 kap. 15 §. Sistnämnda bestämmelse är tillämplig vid direktivstyrda upphandlingar.
30. En upphandlande myndighet får enligt 6 kap. 15 § använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering om det på grund av synnerlig brådska, som beror på omständigheter som inte kan tillskrivas och inte har kunnat förutses av myndigheten, är omöjligt att hålla de tidsfrister som gäller vid ett öppet eller selektivt förfarande eller vid förhandlat förfarande med föregående annonsering, och anskaffningen är absolut nödvändig.
31. Bestämmelsen i 6 kap. 15 § genomför artikel 32.2 c i direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling (2014 års direktiv). I skälen till artikeln anges att undantaget endast får användas under mycket exceptionella omständigheter, och att upphandlande myndigheter som åberopar undantaget bör motivera varför det inte finns några rimliga alternativ eller andra möjliga utvägar (skäl 50).

Tillfällig gemensam upphandling

32. Av artikel 38.2 i 2014 års direktiv framgår förutsättningarna för två eller flera upphandlande myndigheter att genomföra en tillfällig gemensam upphandling. När ett upphandlingsförfarande i sin helhet genomförs gemensamt av de upphand-

lande myndigheterna för alla upphandlande myndigheters räkning och i deras namn ska de gemensamt ansvara för att fullgöra skyldigheterna i direktivet. Detta gäller också i de fall där en upphandlande myndighet administrerar förfarandet och då agerar för egen och för de andra myndigheternas räkning.

33. Bestämmelserna i direktivet om tillfällig gemensam upphandling har inte införts i lagen om offentlig upphandling. Skälet till det är att upphandlingsbestämmelserna i övrigt inte hindrar tillfällig gemensam upphandling och att det redan tidigare fanns möjlighet att använda sig av sådana tillfälliga samarbeten. När det gäller formerna för och ansvarsfördelningen inom en tillfällig gemensam upphandling får det bedömas i varje enskild upphandling om den i det avseendet är tillåten. (Prop. 2015/16:195 s. 544.)

Överprövning av avtals giltighet

34. Av 20 kap. 13 § första stycket 1 framgår att rätten ska besluta att ett avtal som har ingåtts mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt om avtalet har slutits utan föregående annonsering när det inte har varit tillåtet att använda direktupphandling. Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse ska rätten enligt 14 § besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet är uppfyllda.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Klagorätt för de myndigheter vars avtal fått bestå

35. Förvaltningsrätten beslutade att Teliaavtalen för 16 av de upphandlande myndigheterna fick bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Myndigheterna överklagade detta beslut och kammarrätten avslog överklagandet.
36. En upphandlande myndighet har inte rätt att överklaga ett domstolsavgörande som innebär att ett avtal får bestå enbart av det skälet att avgörandets motivering med-

för att en process om upphandlingskadeavgift ska initieras av Konkurrensverket (HFD 2017 ref. 45 och HFD 2017 not. 22).

37. Situationen i nu aktuella mål skiljer sig från 2017 års avgöranden genom att förvaltningsrätten även i domslutet har angett att förutsättningarna för ogiltighet är uppfyllda. Frågan är vilken betydelse detta uttalande i domslutet har när det gäller myndigheternas klagorätt.
38. Saken i ett mål om överprövning av ett avtals giltighet bestäms av rättsföljden av yrkandet om ogiltigförklaring av avtalet. En domstols förordnande att avtalet får bestå innebär att yrkandet om ogiltigförklaring av avtalet avslås och det gäller oavsett om domstolen anger att det finns förutsättningar att ogiltigförklara avtalet i själva domslutet eller endast i domskälen (HFD 2014 ref. 49).
39. Av det anförda följer att domslutets utformning saknar betydelse för den upphandlande myndighetens klagorätt. Det förhållandet att domstolen i domslutet uttryckligen anger att förutsättningar för ogiltighet i och för sig är uppfyllda medför därför inte att myndigheten har rätt att överklaga avgörandet.
40. De 16 upphandlande myndigheter, vars Teliaavtal fått bestå, hade därmed inte rätt att överklaga förvaltningsrättens dom och kammarrätten borde således inte ha tagit upp deras överklaganden till prövning.

Tillfällig gemensam upphandling

41. När det gäller övriga 56 upphandlande myndigheter har Högsta förvaltningsdomstolen att ta ställning till om det finns grund för ogiltigförklaring av Teliaavtalen och, i så fall, om avtalen ändå ska få bestå. Den första frågan är därvid om det samordnade upphandlingsförfarande som myndigheterna deltagit i innebär att de ska anses ha genomfört vad som i 2014 års direktiv benämns tillfällig gemensam upphandling.

42. Av handlingarna i målen framgår att Teliaavtalen och Telenoravtalen har utgjort delar i ett och samma avtalspaket. Avtalspaketet har förhandlats fram för samtliga upphandlande myndigheters räkning av Kommunförbundet Skåne med anledning av det löpande ramavtalets förestående upphörande och den pågående överprövningen av ramavtalsupphandlingen. Kommunförbundet, som framhållit att avtalspaketet ska betraktas som odelbart, har alltså administrerat förfarandet och då agerat både för egen och för de andra myndigheternas räkning. Av utredningen framgår också att myndigheternas undertecknande av avtalen är det enda led i förfarandet som varje myndighet genomfört för egen räkning och i eget namn.
43. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening får anskaffningen av de aktuella telefonitjänsterna anses ha skett genom en tillfällig gemensam upphandling. Värdet av samtliga avtal ska därför räknas samman vid bedömningen av om direktupphandlingsgränsen har överskridits.
44. Det är i målen ostridigt att redan Teliaavtalens sammanlagda värde överskrider direktupphandlingsgränsen i 19 kap. 7 § tredje stycket lagen om offentlig upphandling. Därmed var förutsättningarna för att använda direktupphandling på grund av upphandlingens låga värde inte uppfyllda.

Absolut nödvändig anskaffning och synnerlig brådska

45. Nästa fråga som Högsta förvaltningsdomstolen har att ta ställning till är om direktupphandling fick användas på grund av att det förelåg synnerlig brådska och anskaffningen har varit absolut nödvändig. I den situationen får direktupphandling ske även om upphandlingens värde kan beräknas överstiga direktupphandlingsgränsen. Om upphandlingens värde ligger mellan direktupphandlingsgränsen och tröskelvärdet tillämpas 19 kap. 7 § tredje stycket jämförd med 6 kap. 15 § lagen om offentlig upphandling, se punkterna 29 och 30. Om värdet uppgår till minst tröskelvärdet tillämpas 6 kap. 15 § direkt.

46. Av praxis framgår att undantaget från skyldigheten att annonsera ska tolkas restriktivt. Det är den upphandlande myndigheten som ska visa att samtliga villkor i undantagsbestämmelsen som konstituerar synnerlig brådska är uppfyllda (se HFD 2017 ref. 66 och där anmärkta rättsfall).
47. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening är det anskaffningen i sig, dvs. kontraktsföremålet, som ska vara absolut nödvändig för att undantagsbestämmelsen ska kunna tillämpas. Detta innebär dock inte att avtalets innehåll saknar betydelse för bedömningen. Direktupphandling på grund av synnerlig brådska får inte användas för att säkerställa att ett trängande behov inte uppstår i en obestämmd framtid, utan endast för att tillgodose ett trängande behov som faktiskt har uppstått eller kan förväntas uppstå inom kort (jfr Kommissionen mot Spanien, C-328/92, EU:C:1994:178, punkt 18). Om det av avtalsvillkoren inte klart framgår att så är fallet utan det i stället vid en tolkning av dessa framstår som om anskaffningen görs för att kringgå reglerna om annonsering av en upphandling kan anskaffningen inte anses vara absolut nödvändig.
48. Av utredningen framgår att den aktuella anskaffningen av telefonitjänster avsåg att tillgodose ett trängande behov av att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner efter det att det befintliga ramavtalet inom kort skulle löpa ut. Vidare framgår av utredningen att det primära syftet med Teliaavtalen var att tillgodose myndigheternas behov av telefonitjänster fram till dess att den pågående och annonserade ramavtalsupphandlingen kunde avslutas.
49. De upphandlande myndigheternas val att ingå Teliaavtalen innebar ett byte av leverantör. I samband med bytet måste myndigheternas abonnemang överföras från den befintliga leverantören Telenor. En sådan portering tar tid att genomföra och syftet med Telenoravtalen var enligt myndigheterna att säkerställa en obruten leverans av telefonitjänster fram till dess att Telia kunde börja leverera. Vid dessa förhållanden påverkar inte förekomsten av Telenoravtalen frågan om det var absolut nödvändigt för myndigheterna att ingå Teliaavtalen.

50. Mot bakgrund av ovanstående får upphandlingen av Teliaavtalen anses ha varit absolut nödvändig. Fråga är då om det förelåg synnerlig brådska för myndigheterna att ingå avtalen och – om så var fallet – om brådskan berodde på omständigheter som inte kunde tillskrivas och inte hade kunnat förutses av myndigheterna.
51. Eftersom det befintliga ramavtalet med Telenor upphörde att gälla saknade myndigheterna möjlighet att med stöd av det avtalet säkerställa fortsatt leverans av telefonitjänster och det fanns inte tid att genomföra en upphandling genom ett annonserat förfarande. På grund härav förelåg det synnerlig brådska för myndigheterna att ingå tillfälliga avtal om telefonitjänster till dess att en ny annonserad ramavtalsupphandling kunde genomföras.
52. Det framgår av utredningen att den annonserade upphandlingen av ramavtal av telefonitjänster påbörjades i juni 2016 och därmed i tillräckligt god tid för att ett nytt ramavtal skulle kunna ingås när det befintliga ramavtalet med Telenor upphörde att gälla den 15 oktober 2017. Den brådska som uppkom i början av oktober 2017 får därmed anses ha berott på en för myndigheterna oförutsedd omständighet, nämligen den utdragna överprövningsprocessen.
53. Mot denna bakgrund finner Högsta förvaltningsdomstolen att förutsättningarna för att använda sig av direktupphandling på grund av synnerlig brådska var uppfyllda.
54. Högsta förvaltningsdomstolen finner sammanfattningsvis att det saknas grund för att ogiltigförklara avtalen. Frågan om det finns anledning att låta avtalen bestå på grund av tvingande hänsyn till ett allmänintresse aktualiseras därmed inte.

Sammanfattning

55. De 16 upphandlande myndigheter vars avtal fått bestå genom förvaltningsrättens dom hade inte rätt att överklaga den domen. Kammarrätten borde därför ha avvisat deras överklaganden i stället för att avslå dem. Detta saknar emellertid

betydelse för utgången i Högsta förvaltningsdomstolens mål och överklagandena hit föranleder därför ingen vidare åtgärd från domstolens sida.

56. När det gäller övriga 56 upphandlande myndigheters Teliaavtal konstaterar Högsta förvaltningsdomstolen att myndigheterna inte hade rätt att tillämpa direktupphandling på den grunden att upphandlingens värde inte översteg direktupphandlingsgränsen. Däremot anser domstolen att det fanns förutsättningar för att direktupphandla avtalen eftersom det förelåg synnerlig brådska och anskaffningen var absolut nödvändig.
57. Överklagandena ska således bifallas på så sätt att underinstansernas avgöranden såvitt avser dessa 56 avtal undanröjs och Telenors ansökan om överprövning avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Margit Knutsson, Inga-Lill Askersjö, Mahmut Baran, Leif Gäverth och Helena Rosén Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Jack Hillerström-Forsyth.